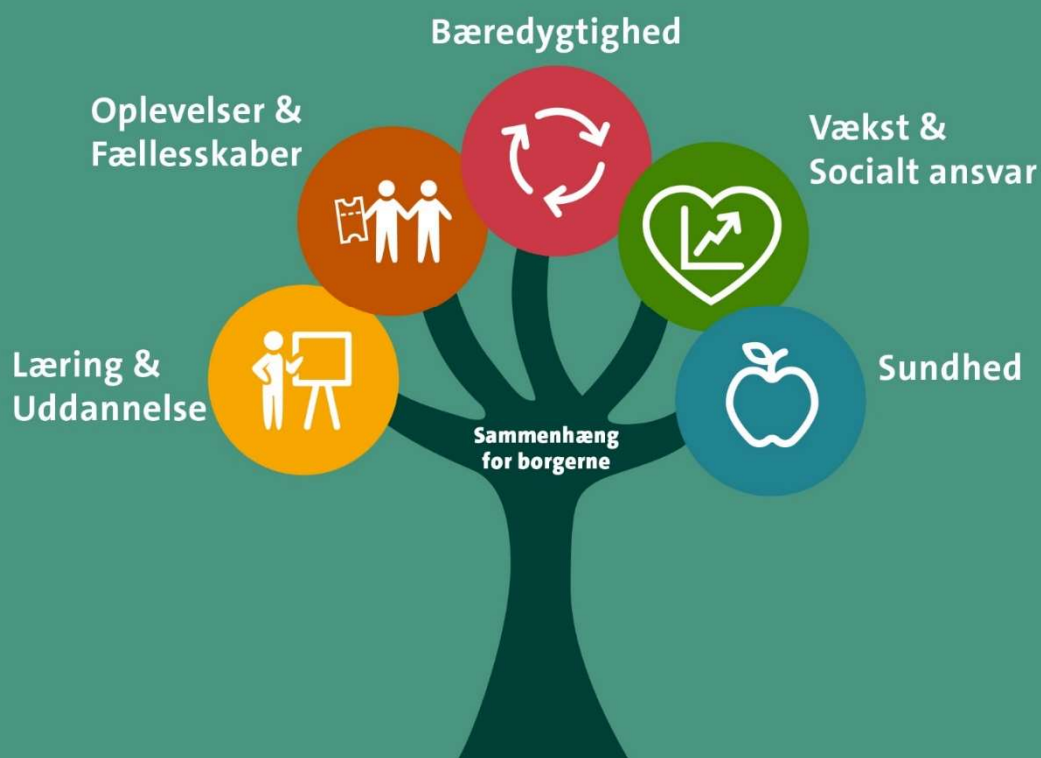

VIBORG
KOMMUNE

Budgetforlig

Budget 2021-2024 for Viborg Kommune

Budgetforlig 2021 - 2024

Udligningsreform og økonomiaftale gavner Viborg Kommunes økonomi

Forårets udligningsreform har givet mere stabile rammer omkring kommunernes økonomi. Dertil er der med økonomiaftalen givet flere penge til kommunerne. Med mere stabilitet på indtægtssiden er der igen mulighed for at lægge budget for mere end et år ad gangen.

Budgetforliget understøtter byrådets vision fra 2018 om at skabe mere Sammenhæng for borgerne og de fem temaer: Vækst og Socialt ansvar, Uddannelse og Læring, Sundhed, Oplevelser og Fællesskaber samt Bæredygtighed.

Viborg Kommune har styr på økonomien. Der er gennem flere år leveret solide regnskaber og i de kommende 4 år nedbringes gælden med ca. 250 mio. kr. På trods af en midlertidig stagnation i befolkningsudviklingen, så er der fortsat gang i udviklingen i Viborg kommune med blandt andet rekordsalg af byggegrunde over hele kommunen og et historisk højt niveau for boligbyggeri. Et anlægsprogram på 1,35 mia. kr. over de næste fire år er med til at understøtte denne flotte udvikling.

Ved byrådets budgetlægning sidste år og folketingets finanslov for 2020 blev der tilført markant flere midler til skoler og dagtilbud. Denne udvikling er fastholdt i dette års budget.

Derfor er det i budgettet for 2021 i højere grad ældreområdet og socialområdet, der er tilgodeset. Der er behov for et løft, fordi der bliver flere ældre borgere i kommunen, og på socialområdet stigende udgifter til borgere med såkaldt komplekse behov.

Ingen kender endnu COVID-19 pandemiens langsigtede virkning på samfundets økonomi, og for kommunen betyder usikkerhed om ikke mindst udgifterne til de mange nye ledige på arbejdsmarkedet.

Hovedelementer i aftalen:

- Der tilføres 18 mio. kr. årligt til drift af ældreområdet, heraf 8 mio. kr. til dækning af flere ældre og samlet 10 mio. kr. til styrkelse af det nære sundhedsvæsen, flere hjælper- og assistentelever, samt konsekvenser af flere friplejehjemspladser,
- Der tilføres 12 mio. kr. årligt til drift af socialområdet, hvoraf de 7 mio.kr. allerede blev givet før sommerferien. Området er udfordret af flere borgere med komplekse behov.
- Der tilføres 18,6 mio. kr. til drift af skoleområdet over de næste tre år, herunder en samlet løsning for skolerne i Bjerringbro. Det skal ses i sammenhæng med at der i budgettet for 2020-23 samt via finansloven er blevet tilført over 50 mio. kr. til drift af skoleområdet i perioden 2021-24.
- Til dagtilbudsområdet er der ved sidste års budget for 2020-23 samt via finansloven til gennemførelse af minimumsnormeringer tilført 76 mio. kr. til drift i perioden 2021-24.
- Der investeres over de næste 4 år 1,35 mia. kr. i kommunale anlæg, inklusive udvikling af kommunale byggegrunde
- Der gennemføres reduktioner for ca. 20 mio. kr. årligt, dog ikke forslaget om at undlade annoncering i lokalaviser
- Enighed om at sænke skatten (udskrivningsprocenten) med 0,2 pct. fra 25,7 til 25,5, så skatten kommer på niveau med kommunerne i region Midtjylland. Skatten sænkes under forudsætning af, at der opnås kompensation fra staten, jfr. aftalen i udligningsreformen. Der forventes svar fra ministeriet inden 2. behandlingen af budgettet.

Vækst og Socialt ansvar

Flere borgere med støttebehov og flere borgere med komplekse behov på socialområdet. Der afsættes yderligere 5 mio. kr. årligt. Der blev allerede før sommerferien indarbejdet 7 mio. kr. årligt, så den samlede tilførsel dermed bliver 12 mio. kr. årligt.

Pulje til imødegåelse af usikkerhed om merudgifter til særligt dyre enkeltsager på udsatte børn og udsatte voksenområderne som følge af refusionsomlægning. Der afsættes 10 mio. kr. årligt. Beløbet fordeles mellem Børne- og Ungdomsudvalget og Social- og Sundhedsudvalget.

STU Viborg. Der holdes et fællesmøde mellem Social- og Sundhedsudvalget og Beskæftigelsesudvalget, hvor der skal findes en løsning på de udfordringer, som er blevet rejst af skolen, der arbejder med udsatte unge med behov for en særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse. Udfordringerne er faldende elevantal og en oplevelse af, at de mest udsatte elever er mere krævende.

Udvikling af et nyt midlertidigt botilbud "Trædestenen", som skal skabe sammenhængende støtte og trykke overgange for borgere, gennem fokuserede, intensive og fleksible indsatser på tværs af botilbud og bostøtte og mellem handicap og psykiatri. Trædestenen skal tilbyde korte, intensive indsatser, som er målrettet mod at give borgeren den rette støtte til at mestre livet i egen bolig. Der afsættes ikke midler til tilbuddet, men der arbejdes videre med konceptet, herunder afsøgning af muligheder for egnede fysiske rammer til tilbuddet.

Helhedsplan Ellekonebakken. Boligselskabet Sct. Jørgen har udarbejdet forslag til fysisk helhedsplan for Ellekonebakken. Udover renovering af boligafdelingen, hvortil Landsbyggefonden har givet tilsagn om at støtte med ca. 486 mio. kr., indgår forslag om infrastrukturtiltag, som forudsætter kommunal medvirken. Behovet for og effekten af omlægning af infrastrukturen undersøges nærmere. Der afsættes 20 mio. kr. til infrastrukturinvesteringer i 2024.

Helhedsplan Houkær Torv. Der udarbejdes en helhedsplan for udviklingen af Houkær Torv. Planen udarbejdes i samarbejde med områdets aktører og interessenter. Der afsættes 300.000 kr. til udarbejdelse af helhedsplan i 2021.

Iværksætter. Set i lyset af COVID-19 med stigende ledighed er der behov for at undersøge, hvordan en bedre udnyttelse af tilbud i grænselandet mellem de videregående uddannelser og erhvervsfremmesystemet kan føre til øget iværksætter. Forvaltningen udarbejder oplæg til Økonomi- og Erhvervsudvalget herom.

Etablering af trinbræt i Sparkær. Der afsættes 7 mio. kr. i 2021 til etablering af trinbræt (togstopfaciliteter) i Sparkær, samt 0,1 mio. kr. årligt til afledt drift.

Kollektiv trafik tilføres 3,2 mio. kr. i 2021 til dækning af bl.a. svigtende indtægter på grund af COVID-19. Der skal gennemføres en analyse af den kollektive trafik med henblik på mere effektiv drift.

Vedligeholdelse af broer. Kommunens broer, tunneller mv. skal løbende renoveres. Der afsættes 15 mio. kr. i 2024.

Vejvedligeholdelse. Til styrkelse af asfaltpuljen afsættes yderligere 10 mio. kr. i 2024.

Sideudvidelse af Tostrupvej i Birgittelyst samt etablering af fællessti. Der etableres en sikker forbindelse for cyklister og gående. Der afsættes 1 mio. kr. i 2022.

Uddannelse og Læring

Fremtidens folkeskole. Byrådet har iværksat en proces om en eventuel ny skolestruktur med mulighed for klasseoptimering. På grund af COVID-19 er processen forsinket. Der afsættes i alt 15,5 mio. kr. i 2021-2023 på driften, dels til at kompensere skolerne for konsekvenserne ved et større fald i elevtallet og dels til understøtte en proces om et kvalitetsløft af det fælles skolevæsen i Viborg.

I Børne og Ungdomsudvalgets arbejde med Fremtidens Folkeskole skal indgå overvejelser om kortere skoledage, herunder udvidet 2-lærerordning.

På anlægsbudgettet afsættes 22 mio. kr. i 2023 og 2024 til videreførelse af helhedsplanen for renovering af skoler.

Ny Bjerringbro skole. Der afsættes på anlæg 18 mio. kr. i 2024 og yderligere 24 mio. i 2025 til en samlet løsning for skolerne i Bjerringbro. Der er ikke med beløbet taget stilling til om, der vil være tale om en løsning på én matrikel eller på to. Der lægges op til en dialog i lokalområdet om den fremtidige løsning. Derudover afsættes på driften i alt 3,07 mio. kr., så den nye løsning kan komme godt i gang.

Ny Stoholm skole. Der afsættes yderligere 30 mio. kr. i 2024 og yderligere 30 mio. kr. i 2025. Pengene afsættes til en mere hensigtsmæssig placeret skole i Stoholm by og i forbindelse med Stoholm Kultur- og Idrætscenter. Børne- & Ungdomsudvalget anmodes om at udarbejde en procesplan, der kan indgå ved budgetlægningen for 2022-25.

Trafiksikre skoleveje, Lysningen, Overlund. I forbindelse med bygning af ny skole sikres trafiksikre skoleveje. Der etableres blandt andet hastighedsdæmpende tiltag og gode stiforbindelser. Der afsættes 5,5 mio. kr. i 2022 og 1,8 mio. kr. i 2023.

Tilskud til pasning af børn i eget hjem. Byrådet kan vælge at yde tilskud til pasning af børn i eget hjem. Børne- og Ungdomsudvalget skal drøfte om ordningen skal indføres i Viborg Kommune.

Sundhed

Flere plejekrævende ældre borgere. I Viborg Kommune forventes, at der i 2030 vil være 7.495 +80-årige mod 4.753 i 2020, det vil sige en stigning på 58 pct. Der tildeles 8,3 mio. kr. årligt til øgede driftsudgifter på omsorgs- og sundhedsområdet, herunder hjemmepleje og hverdagsrehabilitering, sygepleje, aktivitet og hjælpemidler.

Det nære sundhedsvæsen, ny dimensioneringsaftale for hjælper- og assistentelever og flere pladser på friplejehjem. Det nære og sammenhængende sundhedsvæsen har en vigtig rolle i patienternes sundhed, blandt andet ved at tilbyde patienterne en helhedsorienteret indsats. Et stigende antal opgaver løses af kommunale medarbejdere i omsorgsområdet og hverdagsrehabilitering frem for hos praktiserende læger og på hospitaler. En øget dimensionering i forhold til social- og sundhedslever har først og fremmest en funktion i forhold til at sikre tilstrækkelig arbejdskraft til velfærdsopgaverne i fremtiden indenfor, social, sundhed og omsorg. Etableringen af private friplejeboliger betyder en udvidelse af den samlede plejeboligkapacitet i Viborg Kommune, hvilket medfører øgede udgifter på 7,5 mio. kr. til de borgere i kommunen, som ønsker at bo i en af de nye friplejeboliger. Det afsættes samlet 10 mio. kr. årligt til disse udfordringer.

Udvidelse af Neurorehabilitering Toftegården, Møldrup. Der igangsættes et analysearbejde med henblik på afklaring af kapacitetsbehov regionalt samt den samlede tilbudsvifte. Neurorehabilitering Toftegården er et døgnbaseret rehabiliteringstilbud til voksne med erhvervet hjerneskade, og består af midlertidige pladser, botilbud, dagtilbud og feriebolig. Omlægning og besparelser indenfor neurologien og neurorehabiliteringsområdet i Region Midt, betyder at der regionalt forventes et stigende antal borgere med behov for et kommunalt rehabiliteringsforløb på specialiseret niveau. Der afsættes foreløbigt 20,7 mio. kr. på anlæg i perioden 2022-24 til projektet, idet anlægs- og afledte driftsbehov vil indgå i næste års budgetlægning.

Brandsikring af pleje- og omsorgscentrene Liselund, Toftegården og Skovgården. Viborg Kommune har i slutningen af 2018 og starten af 2019 gennemgået brandsikkerheden i de bygninger, hvortil der visiteres ældre eller plejekrævende borgere. Udbedringen af brandsikkerheden i Møllehuset er færdiggjort ultimo 2019. En yderligere fuld gennemgang af brandsikkerheden på omsorgscentrene Liselund, Skovvænget og Toftegården viser et behov for optimering af de brandmæssige forhold, bl.a. gennem sprinkling. Der bevilges 9 mio. kr. til anlægsinvesteringer og afledt drift i 2020, idet projekterne skal gennemføres hurtigst muligt.

Oplevelser og Fællesskaber

Ekstra midler til investeringer i idrætshaller, jfr. halanalysen. Byrådet har valgt at bevillige 30 mio. kr. i overslagsårene til investeringer i Idrætshaller, jf. Idrætsrådets halanalyse. Hovedprojekterne er en udvidelse af Houlkær Hallen i 2022 med bl.a. nye gymnastikfaciliteter samt en udvidelse af springsalen i Rødkærsbro i 2023 til fuld halstørrelse. Herudover afsættes midler til fortsat realisering af øvrige halforbedringer og -udvidelser som beskrevet i Halanalysen. Der forudsættes efter sædvanlig praksis ekstern med finansiering på 50 pct. Multihuset Nørreåen indgår på lige fod med andre projekter i prioriteringen af midlerne.

Etablering af kunstgræsbane i Stoholm, bæredygtig løsning. Ny kunstgræsbane i Stoholm etableres på eksisterende bane. For at skåne miljøet etableres banen med andet infill end gummigranulat - enten organisk infill eller sand. Der er allerede i budgettet afsat 2.136.000 kr. til projektet, nu afsættes yderligere 1.264.000 kr. i 2021.

Lys- og lydanlæg til regionalt spillested Paletten. Palettens flytter den 1. januar 2021 til nye lokaliteter i Tinghallen og er samtidig af staten udpeget som regionalt spillested for en 4-årig periode. Der er behov for en opgradering af spillestedet lys- og lydudstyr. Der afsættes 1 mio. kr. i 2021.

Nyt værksted ved Bjerringbro Idrætspark. Nyt værksted/depot sikrer bedre rammer, herunder forbedrede arbejdsmiljøforhold for medarbejdere, der arbejder med pasning af anlæggene ved Bjerringbro Idrætspark. Der afsættes 1 mio. kr. til projektet i 2021. Der er fremsendt en samlet finansieringsplan for den samlede anlægsudgift på 1.750.000 kr.

Nye toiletfaciliteter på Sønæs. Toiletterne etableres enten i forbindelse med renoveringsprojekt/projekt for nyopførelse af bygning eller til opførelse af en selvstændig toiletbygning. Der afsættes 1 mio. kr. i 2001.

Bjerringbro Motorcrossklub. Motocrossbaneanlæg på Bjerring Hede 41-43 etableres, idet det forudsættes, at motocross-aktiviteten etableres med el-motocrossmaskiner. En sådan løsning medfører, at støjbekymring i området reduceres meget væsentligt. Der afsættes 2,8 mio. kr. i 2021 til etableringen.

Domkirkeområdet. Domkirkekvartret i Viborg skal i løbet af de kommende år udvikles til en helt ny type oplevelsesdestination, hvor Viborgs 1000-årige historie indenfor kongemagt, kirkemagt, retsmagt og demokrati præsenteres for alle generationer både inde og ude. De to museer skal indgå i en helt ny fusioneret museumsorganisation, som sammen med Viborg Domkirke og turismen skal tiltrække nye gæster.

Der udarbejdes en projektstatus og plan for det videre arbejde, som forelægges byrådet ultimo 2021. Planen skal blandt andet indeholde forslag til de nødvendige hensigtserklæringer til brug ved ansøgninger ved fonde.

Bruunshåb Papfabrik. Til genopretning af økonomien på grund af COVID-19 og til understøttelse af Bruunshåb Papfabriks videre konsolidering, herunder udvikling af økonomisk bæredygtig forretningsmodel, bevilges 0,5 mio. kr. i 2021.

Færdiggørelse af Tinghallens køkken og forpladsen. I det oprindelige anlægsprojekt for Tinghallen var det forudsat fortsat at benytte det gamle køkken. For at sikre det nye samlede kultur- og conferencecenter bedst mulige cateringforhold afsættes 3 mio. kr. til nyindretning af et moderne storkøkken. Samtidig afsættes 1,3 mio. kr. til at forpladsen foran Viborg Stadioncenter kan renoveres, i samme stil og niveau som forpladsen foran det nye Tinghallen.

Undersøgelse af Outdoor/friluftsbade. Outdooraktiviteter inklusive friluftsbadning er i stigning. Derfor igangsættes en undersøgelse af, hvilke oplagte og naturlige muligheder der er for friluftsbadning i og omkring Viborg by, f.eks. Hald Sø, Viborg Søerne og Vestbadet. Der afsættes 0,2 mio. kr. i 2021 til undersøgelsen og 2 mio. kr. i 2024 til opstart af at kunne gennemføre undersøgelsens anbefalinger.

Projektmidler til De Frivilliges Hus. Der afsættes 0,4 mio. kr. i hvert af årene 2021 og 2022 til indsats omkring ensomhed.

Flagning på de officielle flagdage. Der afsættes 0,1 mio. kr. årligt, så der kan flages på alle kommunens institutioner og bygninger på officielle flagdage.

Bæredygtighed

Pulje til områdefornyelse i landdistrikter. Der afsættes en pulje på 2 mio. kr. i 2021 til nedrivning, renovering og områdefornyelse i landdistrikterne. Der forudsættes statslig medfinansiering på 1 mio. kr.

Landdistriktsudvikling ved hjælp af borgerdrevne udviklingsplaner. Der afsættes 5 mio. kr. i 2021. Såfremt forsamlingshuset Knuden ikke etableres, bortfalder 2 mio. kr. af puljen til forsamlingshuse.

Sammenhængende indsats i Karup og Kølvrå. Der afsættes samlet 4 mio. kr. i 2022 og 2023 til at understøtte en sammenhængende indsats i Karup og Kølvrå. Forslag til kommissorium for indsatsen blev godkendt i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 19. august 2020.

Strategi for el- og gasinfrastruktur til transport (*). Udarbejdelse af strategi og handleplan for udbygning af infrastrukturen til el- og gasbiler. Der afsættes 0,2 mio. kr. i 2021 til formålet.

Udskiftning til el-biler samt etablering af el-ladestandere. Der igangsættes en proces, der sikrer en hurtig udskiftning af kommunens nuværende bilflåde. 79 af bilerne er teknisk egnede til el-alternativer – heraf er 69 hjemmeplejebiler, og der etableres de nødvendige el-ladestandere. Der afsættes 3,7 mio. kr. i 2021.

Løbende revision af vandløbsregulativer (*). Revision af regulativer for offentlige vandløb og harmonisering af vandløbenes status i Viborg Kommune som offentlige eller private. Der afsættes 2,24 mio. kr. i budgettet over fire år.

Energitjek private boliger (*). Rådgivning af private boligejere med henblik på, at de optimerer energiforbruget i deres bygninger. Der afsættes ca. 1,1 mio. kr. i budgettet over fire år.

Grønne lokalområder(*). Et pilotprojekt, der undersøger hvilket potentiale, der er i et givet lokalområde for et koordineret samarbejde om energieffektivisering og omstilling. Der afsættes 0,2 mio. kr. i 2021.

Grønt virksomhedsregnskab(*). Udarbejdelse af et klimabelastningsregnskab. Forslaget er en direkte opfølgning på Katalog for Grøn Omstilling og er en vigtig forudsætning for at kunne prioritere indsatser og handlinger i forbindelse hermed. Der afsættes 0,2 mio. kr. i budgettet over fire år.

(*) Der er anvist finansiering til ovennævnte projekter i Klima- og Miljøudvalgets budget.

Renovering af perkolatsystem på affaldsdeponiet. Perkolat er forurenede regnvand fra deponier. Der afsættes 0,71 mio. kr. i 2021, der finansieres over taksterne.

Analyse om fremtidig håndtering af deponigas. Analyse og rådgivning med henblik på at udarbejde projektbeskrivelse og økonomivurdering for den fremtidige håndtering af deponigas. Der afsættes 0,25 mio. kr. i 2021, der finansieres over taksterne.

Vurdering af miljøpåvirkninger på Fårup Fyldplads. Der gennemføres en undersøgelse af områdets status og en plan for fremtidig miljømæssig sikker drift. Der afsættes 0,25 mio. kr. i 2021, der finansieres over taksterne.

Udskiftning af gadelys. Der gennemføres en udskiftning af højtryknatriumlamper med LED armaturer. Projektet er en videreførelse af udskiftningen af kviksløvlamper. Der afsættes 8 mio. kr. i 2024. Investeringen lånefinansieres.

Yderligere cykelparkering ved stationen i Viborg. Faciliteterne til cykelparkering udbygges med bl.a. plads til ladcykler, elcykler til opladning, tyverisikring mv. Projektet forudsætter medfinansiering fra en statslig pulje til sådanne formål. Der afsættes 4 mio. kr. i 2021 (statslig medfinansiering på 2 mio. kr.)

Skærpet indsats omkring vandløb og spildevand med et særligt fokus på Hjarbæk Fjord. På baggrund af Visionspapir fra Limfjordsrådet og kommende statslige vandområdeplaner skal indsatsmulighederne i Hjarbæk Fjord undersøges. Undersøgelsen skal give national opmærksomhed og efterfølges af igangsættelse af konkrete projekter. Klima- og Miljøudvalget udarbejder kommissorium for arbejdet, som skal udføres i samarbejde med Energi Viborg og AU Foulum. Der afsættes 0,5 mio. kr. i 2021 og 0,5 mio. kr. i 2022.

Det samlede anlægsbudget over fire år udgør i alt 1,35 mia. kr., herunder

Investeringer i skoleområdet for samlet 485 mio. kr., herunder til nye skoler i Overlund, Stoholm og en ny løsning i Bjerringbro.

Investeringer i dagtilbudsområdet for samlet 62 mio. kr., herunder nye børnehuse i Arnbjerg og Taphede.

Investeringer i de tekniske områder, herunder infrastruktur for 219 mio. kr.

Investeringer i kultur- og fritidsområdet for samlet 147 mio. kr., herunder ny foreningssvømmehal med 50 meter bane, og investeringer i haller for 47 mio. kr.

Økonomisk politik

Partierne er enige om at videreføre en ansvarlig økonomisk politik. De økonomiske målsætninger, byrådet tidligere har vedtaget fastholdes. De tre økonomiske målsætninger er:

- Minimum 250 mio. kr. i resultat før anlæg og afdrag
- Minimum 225 mio. kr. i skattefinansierede anlægsudgifter (netto)
- Minimum 200 mio. kr. i gennemsnitlig likviditet

Partierne er enige om at bekræfte de økonomiske styringsprincipper, som byrådet har vedtaget, og som blandt andet siger, at der ikke gives kassefinansierede tillægsbevillinger.

Partierne er enige om at foretage omflytninger m.v., hvis det bliver nødvendigt af hensyn til, at Kommunernes Landsforening kan overholde økonomiaftalen.

Følgende fem partier indgår budgetforlig:

Viborg, onsdag den 9. september 2020.

Borgmesteren:

Ulrik Wilbek

For Socialdemokratiet:

Niels Dueholm

For Dansk Folkeparti:

Lone Langballe

For Venstre:

Claus Clausen

For Konservative Folkeparti:

Torsten Nielsen

For Socialistisk Folkeparti:

Kai O. Andersen

